

Aleš Rajchl – odpovědi na otázky senátu

Otázky položené Akademickým senátem FPBT:

- 1) Jaké kroky plánujete podniknout k dosažení adekvátního finančního ohodnocení v rámci tarifních mezd pracovníků Fakulty potravinářské a biochemické technologie?
- 2) Jakou máte vizi pro získání nových a udržení stávajících pracovníků na úrovni postdoků a odborných asistentů?
- 3) Jaký je Váš názor na společný základ bakalářských studijních programů?
- 4) Jak plánujete podnítit a podporovat spolupráci mezi jednotlivými ústavu naší fakulty a fakultami naší školy?
- 5) V minulosti byla technologie potravin významným a prestižním oborem v rámci Vysoké školy chemicko-technologické, ale v současnosti je trend spíše opačný. Jaké kroky navrhnete k obrácení tohoto trendu?

Jaké kroky plánujete podniknout k dosažení adekvátního finančního ohodnocení v rámci tarifních mezd pracovníků Fakulty potravinářské a biochemické technologie?

Nízké platové ohodnocení zaměstnanců je jedním z největších nebezpečí pro celou naši školu. Bez kvalifikovaných zaměstnanců nebudeme schopni realizovat kvalitní výuku a dělat vědu. Zápal pro pedagogiku či vědu pak jde stranou v okamžiku, kdy je potřeba zaplatit složenky nebo si vzít hypotéku. Toto nemůžeme přehlížet, jinak budeme mít spoustu přístrojů a nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Pokud chceme mít na naší škole ty nejlepší, a to chtít musíme, tak kvalitní finanční ohodnocení je nutností. Bohužel v současné ekonomické situaci neexistují jednoduchá řešení. Vysoké školy jsou silně podfinancované a není možné pouze spoléhat na grantové prostředky, neboť současná úspěšnost dělá z některých grantových soutěží „loterii“. Samotné navyšování tarifů není bohužel možné bez navýšení na příjmové straně. Rád bych ve spolupráci s novým rektorem hledal způsoby, jak v této věci více naléhat na naše politické představitele. Víím, že to nebude snadné, ale snažit se musíme. Některé věci ale můžeme udělat i my sami, jednou z věcí, která s tímto tématem sice na první pohled nesouvisí, je efektivní snížení administrativní zátěže našich zaměstnanců. Měli bychom se také zamyslet nad produktivitou, se kterou pracujeme. Nízký počet studentů na jednoho pedagoga nám sice pomáhá v různých mezinárodních žebříčcích, ale z ekonomického hlediska to určitě výhodné není. V této souvislosti je například třeba více přemýšlet nad využíváním elektronických studijních pomůcek namísto frontální výuky. Ušetřený čas poté můžeme efektivně využít k jiným činnostem. Více finančních prostředků by naše fakulta mohla/měla získat spoluprací s průmyslem a prodejem duševního vlastnictví, jako jsou licence k patentům apod. Transfer technologií by u technické školy, jako je ta naše, měl být samozřejmostí. Zejména u mladších kolegů je třeba věnovat větší pozornost mentoringu a pomoci při získávání grantových prostředků.

Jakou máte vizi pro získání nových a udržení stávajících pracovníků na úrovni postdoků a odborných asistentů?

Zde je možno plynule navázat na předchozí otázku. Na druhou stranu nejde jen o finanční ohodnocení, ale musíme vytvořit přátelské a tvůrčí pracovní prostředí. Nižší platové ohodnocení by mělo být alespoň částečně kompenzováno výhodami práce na akademické půdě, jako je možnost práce z domova, delší dovolená, pružná pracovní doba, zajímavá a smysluplná pracovní náplň apod. Velmi málo také využíváme možnosti tvůrčího volna (sabatikl).

Pracovníky na pozicích postdoků a odborných asistentů je také potřeba motivovat k dalšímu kariéřnímu růstu (atestace, habilitace). V případě postdoků bych je rád podpořil při získávání zahraničních zkušeností.

V minulosti byla technologie potravin významným a prestižním oborem v rámci Vysoké školy chemicko-technologické, ale v současnosti je trend spíše opačný. Jaké kroky navrhnete k obrácení tohoto trendu?

Úbytek studentů na studijních programech zaměřených na technologii potravin mě, a o to více, že jsem vedoucí jednoho z technologických ústavů, velmi trápí. Pokles studentů je nepochybně zaviněn jak vnějšími faktory (nárůst konkurence aj.), se kterými není snadné bojovat, tak i vnitřními. Konkrétní kroky, které můžeme udělat, jsou dle mého názoru následující:

- Propagovat technologii potravin ve spolupráci s oddělením komunikace, bez profesionálního přístupu k reklamě mohou být naše snahy o propagaci neefektivní až kontraproduktivní.
- Navázat užší spolupráci s potravinářskými průmyslovými školami a přesvědčit jejich studenty, že naše škola je opravdu "výzva, která se vyplatí".
- Je třeba otevřít diskusi o náplni některých předmětů ve vztahu k budoucím potřebám absolventů.
- Je nepochybně správné, že si zakládáme na kvalitě a nebylo by dobré z ní slevovat. To je v konkurenčním boji o studenty cesta do spirály „nekvality“, kdy tento boj s některými školami s objektivně snazším studiem nikdy nevyhrájeme. V současné době dle mého názoru ale ztrácíme v prvním ročníku mnoho studentů, kteří by byli dobrými (nejenom) potravináři.
- Rád bych založil radu ředitelů významných průmyslových společností, neboť nám mohou v mnohém otevřít oči a pomoci s některými změnami.
- Určitě je na místě i úprava stávajících studijních programů tak, aby byly pro naše studenty atraktivnější.

Technologické ústavy navíc dlouhodobě trpí absencí technologické haly. Mnohá moderní technologická zařízení, do kterých tyto ústavy investovaly nemalé finanční prostředky, jsou umístěny v naprosto nevyhovujících prostorách.

Jaký je Váš názor na společný základ bakalářských studijních programů?

Společný základ považuji za až příliš omezující a je to jeden z faktorů, který činí naši školu málo flexibilní. V současné době máme z určitého úhlu pohledu na naši škole „jen jeden studijní program s několika specializacemi“. Osobně bych se nebál rozvolnění pravidel. Rád bych, aby fakulty měly v tomto větší autonomii, a jsem přesvědčen, že by případné změny nevedly ke snížení kvality výuky. Navíc si nemyslím, že by rozvolnění společného základu znamenalo dramatické změny ve struktuře stávajících studijních programů, máme rozumné garanty a škola má i jiné pojistky, aby se nestala nějaká nepředloženost. Podporoval bych také zrušení bakalářské práce a ušetřené kredity využil po dohodě s garanty studijních programů na zařazení jiných, pro naše studenty užitečných, předmětů.

Jak plánujete podnítit a podporovat spolupráci mezi jednotlivými ústavami naší fakulty a fakultami naší školy?

Předně bych rád zdůraznil, že bez spolupráce, a to nejen napříč naší fakultou, ale i s jinými fakultami, se neobejdeme. Jsem skeptický k podněcování spolupráce shora, většina úspěšných spoluprací stojí na konkrétních lidech, konkrétních pracovních skupinách. Spolupráce málokdy začne podpisem memoranda o spolupráci. Ochota spolupracovat je také otázkou kultury na jednotlivých pracovištích, dobrých mezilidských vztahů a ochoty vedoucích pracovníků spolupráci podporovat. Osobně pak vnímám, že se spolupráce mezi našimi ústavami zlepšuje, což se pozitivně projevuje i na podávání společných grantových přihlášek. Jako smysluplné pak vidím pravidelné semináře/workshopy pracovních skupin naší fakulty o jejich výzkumu a nabídce možné spolupráce. Bylo by také vhodné konkrétně definovat, jaké přístroje máme na našich ústavech k dispozici a za jakých podmínek je jsme ochotni sdílet s ostatními, a popř. jaké druhy rozborů/expertíz jsme schopni našim kolegům nabídnout.